

‘De plas is niet bedoeld om in te bouwen’

is dat plan te ‘frustreren’. Maar: “Het is wel de katalysator geweest om de aanvraag nu te doen. Anders hadden we die later gedaan.”

Sloterplasvriend Tineke Stricker: “De plas is niet bedoeld om in te bouwen. We vinden het best dat de Meervaart een nieuw gebouw wil, maar graag niet 25 meter hoog en 88 meter diep de Sloterplas in.” Vervat: “Eerst moest er een hoog hotel komen op de noordoever, toen in het zuiden een iconisch stadsdeelkantoor, nu weer een modern, iconisch cultuurpaleis. Tja, elke tijd kent een eigen mode. Wij zeggen: let op, de Sloterplas zelf is ook een icoon.”

Optimisme

Ambitie is de Sloterplas overigens nooit vreemd geweest. De nieuwe tuindorpen en uitbreidingsgebieden waren samen even

groot als de rest van Amsterdam toentertijd, zo valt te zien op een plattegrondje in het Van Eesterenmuseum, aan de noordrand van de plas. Een deel van Slotermeer is beschermd stadsgezicht sinds 2007, en de noordoever van de Sloterplas weet sinds 2017 hoe het voelt om beschermd stadsgezicht te zijn. Vervat: “Die lichte kleuren van de Westelijke Tuinsteden, de openheid, al dat glas in de architectuur, het straalt vrolijkheid uit, optimisme. De jaren vijftig en zestig hadden een open blik naar de toekomst. Om nou te zeggen: deze plas straalt optimisme uit, dat gaat wat ver, maar grote ambitie was er wel.”

Van Eesteren had recreatie voorzien aan de noordelijke oever van de Sloterplas, die een monumentaal aanzicht kreeg door hoge, stenen oeverwanden. Muziektenen, kiosken en een café-restaurant op een bastion zouden Amsterdammers verheffen en

Hoogbouw aan de Noordzijde.

Cornelis van Eesteren

Cornelis van Eesteren (1897-1988), als aannemerszoon geboren in Kinderdijk, wordt door zijn vader gestimuleerd naar de Rotterdamse kunstacademie te gaan. Hij is er klasgenoot van onder anderen meubelmaker Willem Gispen en architect Leendert van der Vlugt. Daarna bezoekt hij de voorloper van de Academie van Bouwkunst in Amsterdam. In 1921 wint Van Eesteren de Prix de Rome en de daarbij behorende Europese reis. In Berlijn en Weimar maakt hij kennis met grootheden als Walter Gropius, El Lissitzky en Theo van Doesburg; in Frankfurt met het fenomeen tuinstad.

Van Eesteren is van 1928 tot in de jaren zestig hoofd Stadsontwikkeling, een Amsterdamse gemeentedienst die valt onder Publieke Werken. In 1934 presenteert hij het Algemeen Uitbreidingsplan (AUP), dat pas na de Tweede Wereldoorlog zou worden uitgevoerd. Slotermeer (1951) is als eerste aan de beurt. Daarna volgen Buitenveldert, delen van Noord en de Watergraafsmeer, en de rest van de immense Westelijke Tuinsteden.

Van Eesterens ontwerpen voorzien in een ‘functionele stad,’ waarin wonen, recreatie, verkeer en werk hand in hand gaan. Kernbegrippen zijn licht, lucht en ruimte. Die zijn ook terug te vinden in uitbreidingsplannen voor Alblasterdam, Alphen aan den Rijn en het Haagse Bezuidenhout.

Scouting Sarto. Boven: het Sloterplas Strand aan de noordwestkant.

aangenaam laten verpozen. Die zaken kwamen er niet, al verrees er een kioskje – later een café – op het bastion aan de noordwestkant van de plas.

Paviljoen

Het Sloterpark, 91 hectaren groot, doet wellicht zo pastoraal aan door het gedeels ontbreken van horeca. Enerzijds een zegen, anderzijds zegt Tineke Stricker opgewekt: “We hebben straks vier restaurants, want het paviljoen Oostoever gaat na zes jaar leegstand weer open.” Ook moet er een restaurant verrijzen op het zogenaamde watersporteiland. Aan de Osdorpse kant is er al een Thai, en aan de noordwestkant zit het door de buurt bijeen gecrowdfunde café-restaurant Hotel Buiten.

Dan nog een klachtje, zegt Stricker: >>